

DEVETA REVIIJA GLEDALIŠKIH SKUPIN OBČINE MOSTE-POLJE

Kaj nam je prinesla letošnja sezona?

Repertoarna shema je bila naslednja: Charles Dickens, Cvrček za pečjo, Josip Jurčič, Sosedov sin, Mire Štefanac, Večna lovišča, Marjan Marinc, Odmev je vedno zadnji, Nino Manzari, Mrtvi ne plačujejo davkov, Ladislav Fodor, Matura in Peter Božič, Križišče

Prva revijska predstava je bila 25. marca v Senožetih, kjer so gostovali igralci iz Zaloga. Upriporili so znano komedijo Charlesa Dickensa Cvrček za pečjo. Delo prikazuje Calebovo družino, ki živi v preprosti, siromašnih razmerah, vendar polno, notranje bogato življenje. Hčerka Berta je slepa, o sinu Edvardu že dalj časa ni nobenih vesti in sploh ne vedo, če je še živ. V danih razmerah sta stari Caleb in Berta močno navezana drug na drugega. V njihovo že tako težavno življenje odločilno posega izkoriščevalski in brezobzirni Tackleton. Edino uteho in razumevanje najdeta pri svojih prijateljih Dotki in Johnu. Na koncu se vse zadovoljivo konča, vrne pa se tudi izgubljeni sin.

Režiser predstave je bil Ivan Lukančič, ki mu je uspelo prikazati nam odgovarjajočo atmosfero in dati dogajanju primeren ritem, ki sta za to delo potrebna. Pri tem mu gre še posebno šteti v dobro, da ni podarjal mest, kjer je možna pretirana sentimentalnost in se je tudi nasploh izogibal solzavosti. Upriporitev je zapustila zelo ugoden vtis.

Starega Caleba je igral Lukančič sam s povsem preprosto in znansirano igro. Bila je lepa kreacija, ena najboljših na letošnji reviji. S primernimi čustvenimi podarki in mimičnim izrazom je prav dobro odigrala slepo hčerko Berto Zvonka Trtnikova; Dotko, prijateljico Calebovih, pa je prepričevalno in s primerno toplino realizirala Marija Peterlinova. Brezobzirni Tackleton je bil Janez Pačja, ki je bil dober v maski, govoru in celotni igri, vendar bi lahko na nekaterih mestih še dodal nekoliko ostrine in izrazitosti. Povsem primeren je bil Franc Grahek kot John, k uspehu predstave pa so še pripomogli: Jože Pavlin kot Edvard, Anica Camernikova kot Mistres Fiedling in Jelka Znidaršičeva kot May Fiedling.

Druga revijska predstava je bila 1. aprila v Zadvoru, kjer je nastopila skupina iz Senožeti z Jurčičeve ljudsko igro Sosedov sin. Ena osnovnih tendenc v igri je odnos med starši in mladimi glede ljubezni, ko starejši še vedno skušajo vplivati na izbiro zakonskega partnerja. Poleg navedenega je opazen tudi socialni problem npr. med posestniki in revnimi kajžarji.

Senožetani so se lotili težavne in odgovorne naloge, saj zahteva to delo izkušenih igralcev in veliko zasedbo.

Režija Sosedovega sina je bila v preizkušeni rokah Cilke Pavšičeve, ki ima za podobna dramska dela posebno afiniteto. Mizanscena je bila smiselno urejena in so se prizori gladko odvijali pred gledalčevimi očmi, kar ni lahko, saj je zelo veliko scenjskih sprememb.

Zelo ustrezno stilizirano sceno je zasnoval in realiziral akademski kipar Marko Maher.

Vloga starega Smrekarja je s plastičnimi karakternimi potezami upodobil Zdravko Dragar. Tudi to je ena najboljših kreacij revije. Prav tako uspešno se mu je pridružila v igri Francka Nolimolova z vlogo Smrekarice. Njen napredek v pogledu kvalitete je še posebno opazen. Z izredno subtilno igro, posebno v finalu, je odigrala vlogo France Joža Bakovnikova. Avtentično in prav dobro so prezentirali vlogo kmetov: Marko Cerar, Milan Kračan, Tone Vesel in Stane Koprivnikar. Z uspehom je prvič nastopil mladi igralec Dominik Cerar v vlogi Stefana. Epizodno vlogo potovke Urše je odlično podala Dani Gradiškova. Da je predstava tako lepo uspela, so še pripomogli: Ivan Cerar, Ivan Uštar, Ivanka Peterka, Jani Sopotnik, Jože Peterka, Fani Sopotnik, Tilka Cerarjeva, Andrej Bakovnik (nastopil je v dveh vlogah) in Darko Pavšič. Tudi napovedovalka je svojo nalogo opravila brezhibno.

Senožetani igralcem je treba čestitati, saj so zahtevno nalogo nad vse uspešno rešili (nastopilo je 26 igralcev in igralcev) in se nam ponovno predstavili kot homogena celota. Kot tretji so na IX. reviji nastopili 8. aprila člani KUD Prežganje, in to v Javorjih s komedijo Mireta Stefana Večna lovišča. Omenjeni avtor z ostro satiro, biča birokracijo in birokrate ter sodobno pridobitniško družbo. Dejanje se odvija v nebesih, kjer nastopajo poleg Boga, sv. Petra, Marije Magdalene in drugih svetnikov tudi Julija Dolene in Tone Vogelnik, ki sta prispela tja po pravkar doživeti avtomobilski nesreči. Seveda so nebeščani zelo dobro-

hotni in se zanimajo tudi za posvetne stvari – med drugim za ženske, npr. Brigit Bardot in njene obline. Itn.

Omenjeno komedijo je režiral Stanko Zontar, ki je dal predstavi odgovarjajoč ritem in pokazal dovolj invencije v mizanscenskih rešitvah. Morda bi bilo bolje, da je songe vkomponiral v spremembne premore, saj bi s tem pridobil na času. Celotna naloga je bila še otežkočena, ker ni imel na voljo starejših igralcev, pač pa samo mladince, začetnike. Vendar so nas mladi igralci ugodno presenetili. Kaže, da bo imel režiser Zontar v prihodnji sezoni na razpolago dovolj igralcev, če bodo strnili svoje vrste. Pri že omenjenem režiserju je opaziti napredek v pogledu realizacije celotnega režijskega koncepta.

Vsi sodelujoči so svoje naloge zadovoljivo rešili, zato bi jih naštel kar po vrsti: Toneta Vogelnika je igral Franc Cerne, Julijo Dolenc Joži Cerne, Smrt je igral Darko Avsec, Magdaleno Mimi Slapničar, Marijo pa Ani Doblekar. Peter je bil Lojze Goršič, Bog Lojze Skubic in Jožef Franci Berčan.

Songe je z mladimi igralci naštu-diral Anica Valentin-Benedičič. Občinstvo je predstavo sprejelo s simpatijami in vidnim odobravanjem.

V nedeljo 15. aprila so v Senožetih igrali igralci iz Javora dramo Marjana Marince Odmev je vedno zadnji. Drama med drugim prikazuje družino Rika Liparja, trgovskega potnika, katerega družina ima na zunanjo lepo fasado, v resnici pa so njihovi medsebojni odnosi omajani in večkrat mučni. Riko Lipar je tipični predstavnik sodobne potrošniške miselnosti, ki trgtoglavu hlepi za boljšim standardom, pozabi na svojo družino in izključuje iz svojega jaza vse elemente humanizma.

Predstavo sta realizirala Angela Lojčevac in Ivan Bučar. V odlično sceno postavitev, ki jo je izvedel kipar Marko Maher, sta režiserja dala mizansceni logični potek ter prepričljivo nakazala salonski milie. Postavitev je na gledalce naredila soliden vtis, kar je zasluga režiserjev kot nastopajočih. Pripombe bi imel le glede tega, da bi bila konverzacija lahko lahkotnejša, salonska in tudi tempo bi mestoma lahko pospešili.

Glavno vlogo R. Liparja je s korektno igro prezentiral Ivan Smrekar in je bil njegov delež viden v sklopu cele predstave. Z odlično, do potankosti izdelano igro se nam je predstavila Pepca Smrekarjeva v mimiki in igri Ljubo Janežič, Ivanu Potočniku pa Franc Škerjanc. Prvič se nam je predstavila Joži Smrekarjeva v vlogi kuhinjske pomočnice Marije in je svojo nalogo dobro opravila.

V nedeljo 13. maja smo imeli še peto revijsko predstavo – mladi igralci iz Dolskega so nastopili v Zalogu s Fodorjevo komedijo Matura. Omenjena komedija zajema snov iz šolskega življenja, prikazuje odnos med posameznimi profesorji, med dijaki in profesorji in na duhovit način prikaže posamezne karakterje.

Režijsko vodstvo je bilo v rokah Jože Cerarjeve, ki ji je uspelo dati komediji potrebno lahkotnost, posamezni prizori so polno zaživel, dialogi so bili zanimivo kreirani in tudi celotna mizanscena je bila uspešna.

Realistično sceno je pripravil Marko Maher.

Vodilno vlogo ravnateljice ženske gimnazije je s presenetljivo dobro igro podal Saša Novak. Prav tako sta se odlikovali v igri tudi Vera Lauter kot dr. Klotilda Mozolje in Rozi Kokalj kot dr. Ana Mate. Z izrazitimi karakternimi potezami je upodobil dr. Vratača Janez Cerar in dal figuri potrebno plasticiteto. Isto velja za Cirila Zupančiča in Sreča

Simenca, ki sta nastopila v vlogah dr. Cebule in dr. Vidoviča. Uspešno so se sodelovali: Janez Kovič, Janez Klander, Viki Hindel, Marija Trdin, Milojka Zupančič, Nevenka Uštar in Polonca Mihelčič. Omeniti je še zelo korektno odigrani vlogi: Katjo Slaparjevo, ki jo je odigrala Anči Medved in Antona, šolskega slugo, ki je v epizodni vlogi ustvaril kabineto figuro. Po nekajletnem premoru nas je skupina iz Dolskega nadvse ugodno presenetila.

20. maja smo gledali v Dolskem naslednjo revijsko predstavo, ko je Svoboda Zadvor uprizorila Manzarjevo komedijo Mrtvi ne plačujejo davkov. To je izredno duhovita komedija, v kateri v nekem kraju proglašijo Marka Vechietija za mrtvega in mu postavijo spomenik. Dejanje se zaplete, ko se na dan odkritja spomenika pojavi sam Vechietti, ki je v resnici živ. Ko spozna situacijo, le-to dobro izkoristi. Nastane vrsta zapletov, nazadnje pa se vse srečno konča. Režiser predstave Aleksander Valič nam je prezentiral izredno uspešno postavitev, realizirano z invencijo in tenkim posluhom za situacijsko komiko. V dogajanje je vključil tudi muzikalne vloške, ki dejanje še podpro. Dialogi in prizori so gladko se odvijajo in se uspešno stopnjujejo do kulminacije. Realistično sceno je zasnoval Marko Maher.

Na prvem mestu bi omenil Vlada Zupančiča, ki nas je ponovno opozoril, da se je razvil v odličnega karakternega igralca. Njegov Marko je bil do potankosti izdelana figura, ki ji je dal tudi potrebno lahkotnost. Zelo dobro mu je sekundirala tudi Mimi Jakše v vlogi Gertrude. Z uspehom so še nastopili: Ančka Jančarjeva, Irena Černetova, Marjan Kocjančič (njegova dosedaj najboljša vloga), Janko Gašperšič, Rudi Kocjančič, Boris Gašperšič, Franci Bučar, Janez Omahen, Stanka Hudolinova, Alenka Moškričeva, Tone Vidrgar, Marjan Moškrič, Matjaž Moškrič in Jernej Kocjančič.

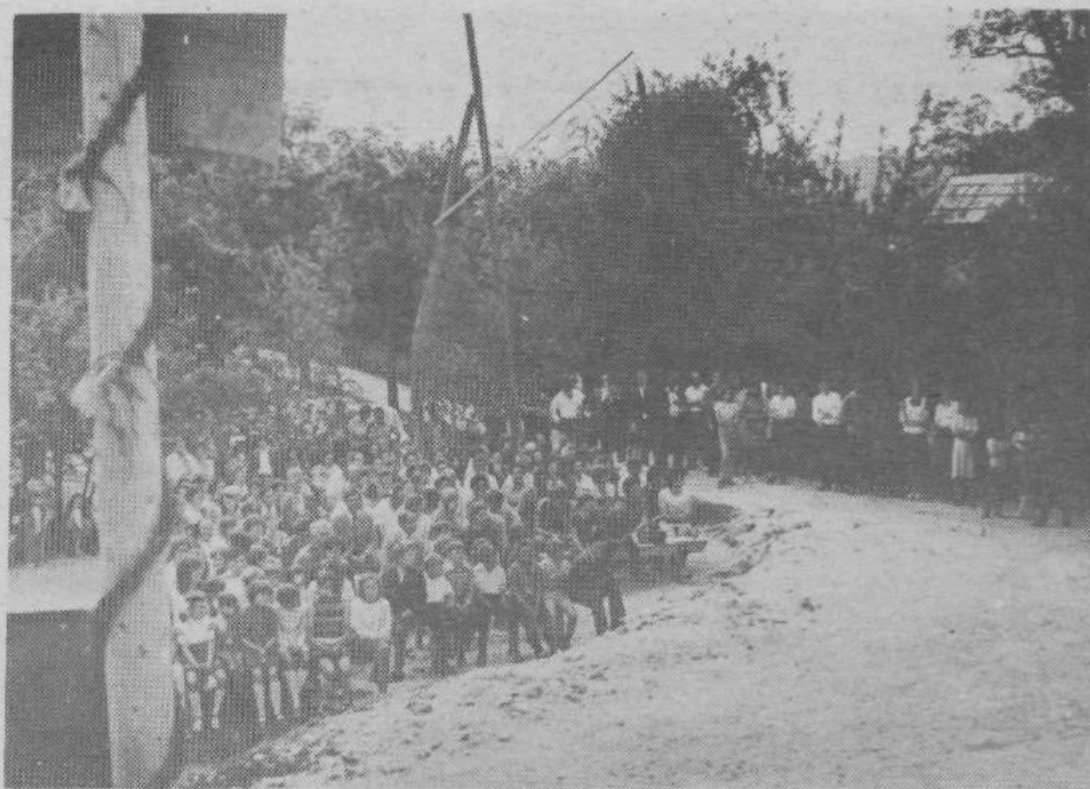
Predstava je doživela pri občinstvu zelo lep sprejem.

Zadnjo sedmo revijsko predstavo smo gledali 3. junija v Javoru. Člani kulturnega društva VI. gimnazije so nam uprizorili enodejansko sodobnega avtorja Petra Božiča Križišče. Omenjeno delo nam prikazuje trgovca, ki pričakuje Cunjarja in Učiteljico v upanju, da mu bosta pomagala. Z njima ga je nekoč zasulo v neki kleti. Cunjar pozna obup, dvom, zanihanje, nesmisel; živi na robu življenja in ve, da je gmočno pridobivanje brez pomena, vendar ne more ničesar spremeniti. Učiteljica naj bi potrdila Trgovčevu bolno utvar, da je on njen pokojni črnolasi fant. Vse osebe hkrati utelešajo trgovčev razklani jaz, Starka npr. posebna kanček prastare zavesti ob dobrem in zlem. Izhoda ni. Životariš je ječi lastnega razpوتا.

Režiser predstave je bila prof. Helena Potokarjeva, ki nas je vnovič prepričala o evidentni afiniteti za režijski medij. Uspelo ji je doseči mučno atmosfero brezizhodnosti, ki so jo svetlobni in glasbeni efekti še podčrtali. Scena je bila modernistična, nakazana in povsem ustrezna. S kultivirano in zadržano igro sta se nam ponovno predstavila kot zelo uspešna interpretata Stojan Kralj in Zdenka Kovačeva, uspešno pa sta se še vključila Darja Simon kot Učiteljica in Brane Strukelj kot Tujec. Zaključni prizor med Trgovcem in Učiteljico je bil odigran fulminantno in prepričljivo.

Dijaki VI. gimnazije so letos že drugič sodelovali na gledališki reviji občine Moste-Polje. Občinstvo je zelo pozorno spremljalo dogajanje.

MARJAN BENEDIČIČ

Zaključne predstave devete revije gledaliških skupin v Javoru se je udeležilo nad 500 ljudi

SREČKO PIŠKUR IN HARMONIKARJI

Harmonikarski orkester glasbene šole Ljubljana Moste-Polje vodi že približno 8 let Srečko Piškur, tradicija pa sega še nekaj let nazaj. Orkester ima danes 14 članov; najmlajši so še v osnovni šoli, najstarejši že na fakulteti. Orkester je sodeloval letos že devet let na zveznem in mednarodnem tekmovanju harmonikarjev v Pulju in drugič na republiški reviji

v Velenju. Srečko Piškur pravi, da so vedno naredili dober vtis.

V orkester sprejme tiste, ki so absolvirali 6 letnikov harmonike (to ne velja le za ta orkester, ampak je nekakšno poprečje. Na šoli imajo okrog 50 stalnih učencev; nekateri odhajajo, novi prihajajo. Otroci se odločajo za ta instrument, ker tako delajo tudi njihovi vrstniki, ker so kje koga slišali. Harmonika nima dolgoletne tradicije: 100 let, ne več. Zato je največ originalnih skladb za harmoniko nastalo v našem stoletju. Kar igrajo starejšega, so to seveda le priredbe. Največ skladb so napisali Nemci. Mi jih imamo bolj malo. Za harmonikarje šentvidske Svobode jih piše Bojan Adamič, dalje Pavle Mihelčič in komaj še kdo. Največ je torej priredb in s tem se ukvarja tudi Srečko Piškur.

Ko se otroci odločijo za harmoniko, se odločijo večinoma zato, da bi znali kdaj igrati narodnozabavno glasbo. Kasneje se sami preusmerijo v resno glasbo. Narodnozabavne glasbe, kakršno slišimo v veliki večini primerov po radiu, orkester ne goji.

Prednost igranja tega instrumenta v orkestru, za katerega pravi tovariš Piškur, da je kar precej zahteven, je v tem, da se v skupini ublažijo pomanjkljivosti igranja posameznikov.

Tovariš Piškur poučuje estetsko vzgojo na moščanski gimnaziji. Kljub temu, da prireja skladbe za harmoniko, da vodi orkester in poučuje harmoniko na glasbeni šoli, daje prednost klavirju – „lepšemu instrumentu“. „Nekdo mora tudi učiti tiste, ki imajo harmoniko radi,“ je dejal.

ALENKA LOBNIK

35 let gledališke skupine Javor

Konec maja je bil zaključek devete revije gledaliških skupin naše občine, ki je sovpadal s 35-letnico delovanja gledališke skupine v Javoru

Pred 35 leti, novembra leta 1938 je skupina fantov in deklet ob podpori dobro znanega in zelo delovnega učitelja v Javoru Andreja Berčiča in tamkajšnjega župnika Alojzija Škerlja ustanovila prosvetno društvo Javor. Sam začetek je bil za to kmečko vasico zelo revolucionaren. Tega leta je namreč v vas prišel nov župnik in šele ta je dal zeleno luč za prosvetno dejavnost. Staremu župniku njegova morala nikakor ni dovoljevala, da bi gledal, kako na večer fantje in dekleta skupaj hodijo na vaje, se uče in se v poznih urah vračajo domov.

Novi župnik je v tej gledališki skupini za njihove vaje dal na razpolago tudi svoje prostore in pomagal pri doizdavi stare mežnarje v dvorano in oder ter skupaj z učiteljem Andrejem Berčičem od takratne občine Dobrunje preskrbel denar za te priredave.

Da bi se fantje in dekleta lažje živeli v igro, so tista leta večkrat odšli s kolesi, vozovi pa tudi s sanmi

v Ljubljano v Šentjakobsko gledališče in si ogledali igro, posebno tisto, ki so jo nameravali igrati doma.

Med ustanovitelje tega društva pa sodijo poleg imenovanih dveh še: Jože Skubic, Rezka Drglin, Mici Remšek, Anton Jere in Ivan Bučar. Ti so bili prvi, ki so v sezoni 1938/39 igrali Finžgarjevo Verigo in razveseljevali vaščane, pa tudi druge, kamor so hodili na gostova-

nja. Duša te skupine je bil učitelj Berčič, saj je bil režiser, scenograf in še vse, kar je potrebno. Župnik je bil šepetalec. Med vojno je delo te skupine zamrlo. Vas je bila v večini porušena, saj je prav skoznjjo tekla „meja“ med Italijo in Nemčijo.

Takoj po vojni pa se je gledališka skupina – sedaj kot KUD France Prešeren – ponovno formirala in postavlja vsako leto na oder dve do tri predstave – žal zadnji dve leti le po eno. Sodeluje tudi na reviji gledaliških skupin naše občine ter gostuje v sosednjih krajih. Gledališka skupina v Javoru ima 43 delovnih članov, kar je pokazala tudi letošnja revija, ki se je zaključila v njihovem kraju. To je tudi garancija za njihovo nadaljnje delo. Ob njihovem jubileju jim vsi od srca čestitamo, posebno še druge gledališke skupine občine Moste-Polje, in jim želimo nadaljnega uspešnega dela.

Gledališka skupina iz Javora, ki je pred 35-timi leti uprizorila komedijo Lumpacius Vagabundus

DROBNE IZ KULTURE

V nedeljo, 3. junija, je bila v Javoru zaključna prireditev letošnje sezone zveze kulturno-prosvetnih organizacij občine Moste-Polje. Najprej je pihalni orkester iz Vevč pod vodstvom Franca Grebenskega izvedel samostojni koncert, nato so bile zasluženim članom domače dramske skupine podeljene Linhartove značke, zatem pa smo gledali enodejansko

Petra Božiča Križišče v izvedbi igralske skupine VI. gimnazije. Po prireditvi, ki je bila na prostem in si jo je ogledalo okrog 450 ljudi, je bila prosta zabava s plesom. Bil je lep in nepozaben dogodek za Javor.

V četrtek, 21. junija, je bila v Jelovškovi galeriji po-

leg Kodeljevega gradu odprta VII. skupna razstava likovnih umetnikov občine Moste-Polje. Razstavljajo: Jože Centa, Mire Cetin, Andrej Herman, Slavko Hočevar, Aleks Horvat, Stane Kumar, Janez Trpin, Jože Trpin in Aladar Zahariaš. Ob otvoritvi je član SNG drame Marjan Benedičič izvedel recital Mateja Bora Atomski vek.